

Bygglösningar för fungerande kalvstall

Peder Schiöler, Hushållningssällskapet
peder.schioler@hushallningssallskapet.se

Att bygga nya kalvstall det är något flera borde göra. Det finns alltför många exempel på där det får "rulla på" trots sviktande kalvhälsa och tungarbetade lösningar. Det är egentligen enkla principer att arbeta efter och visst blir det kompromisser.

Sedan kan man säga att det går att skapa en acceptabel miljö i de flesta fall kallt, varmt, naturlig eller mekanisk ventilation, små utrymmen osv. tekniken finns men vi bygger ibland in känsliga system som kräver passning och merarbete, är dyra att bygga, är dyra i drift, eller är för arbetskrävande för att fungera väl.

Vi ska skapa GODA förutsättningar för en bra och fungerande kalvmiljö med en rationell och bra arbetssituation utan att kompromissa på djurvälståndet men att få ett system som inte kräver för mycket arbete och tunga lyft. Varje kompromiss skall vara noggrant utvärderad och avvägd innan man accepterar den för kompromisser blir det och kravlistan är lång med i vissa fall motstridiga önskemål.

Vad ska vi då utgå ifrån? Vi har ju både kalvens och brukarens önskemål samt myndigheternas ramar och krav att ta hänsyn till. Sedan kommer kostnaden och den står ju brukaren för. "Value for money" är viktigt! Kalven är ju kapitalet som skall förvaltas och skall inte hamna på undantaget.

Checklista kalvstall

- ✓ Dimensionering: Vilka kategorier ska få plats i kalvstallet? Kvigor, tjurar, ålder? -3 månader eller längre? Buffertmöjlighet vid kalvningstoppar?
- ✓ Byggnad eller hyddor?
- ✓ Fristående byggnad eller del av annat stall?
- ✓ Integrerad del av huset eller egen "avdelning" med skild ventilation?
- ✓ Isolerat/oisolerat?
- ✓ Mjolk- Hantering från ko till kalv. Mjolk-kök i kalvstall eller i anslutning. Diskplats för hinkar.
- ✓ Kalven i ensambox hur länge?
- ✓ Klövpall/ätspall /spalt
- ✓ Gödselhantering, rengöring mellan grupper
- ✓ Grovfoder & kraftfoderhantering?
- ✓ Automatiseringsgrad
- ✓ Smittskydd

Kompromisser: Kyla är inget problem, men drag kan vara → enkel, kall byggnad men drag-skyddat. Arbetsmiljö kan bli lidande.

Ej kompromiss på: Bra klimat / frisk luft, Bra mjölkhantering – i båda ändar (kalvens och skötarens). Rationellt, Gruppindelning kalvar.